

Ο Σωτήρης μάς δείχνει μερικούς από τους κανόνες που θα μας κάνουν να αισθανόμαστε πιο ασφαλείς στον δρόμο. Προσπαθήστε να διαβάσετε το παρακάτω κείμενο!

Στον δρόμο με τον Σωτήρη

που θα μας ξεναγήσει στον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, διάβασε το νέες απορίες. Τώρα, είτε περπατάει στον δρόμο είτε είναι μέσα στο αυτοκίνητο είτε καθαλάει λέγοντάς μας ότι πρέπει να περπατάμε πάντα στο

πολλές φορές. Και το ξαναδιαβάζει κάθε φορά που του γεννιούνται κινδυνεύει λιγότερο. Ξεκινάει την ξεναγήσει αφού κοιτάζουμε καλά

αριστερά και δεξιά και δούμε ότι δεν έρχεται κανένα αυτοκίνητο. Φυσικά, όταν υπάρχει καθόμαστε πάντα στο πίσω κάθισμα (είναι το πιο ασφαλές σημείο του αυτοκινήτου), δεμένοι με τη ζώνη ασφαλείας. Φτάνοντας κόκκινο! Μέσα στο

περνάμε όταν είναι πράσινο για τους πεζούς. Ποτέ όταν είναι

στον προορισμό μας, ανοίγουμε την πόρτα προσεκτικά, αφού κοιτάζουμε γύρω μας. Όταν οδηγούμε το ποδήλατό μας, σταματάμε στο προσεκτικά αν υπάρχουν πεζοί στον δρόμο. Όταν στρίβουμε σε δρόμο που έχει στην αρχή διάβαση πεζών, δίνουμε πάντα προτεραιότητα στους πεζούς. Φυσικά, οδηγούμε πάντα προς την κατεύθυνση που κυκλοφορούν και τα άλλα οχήματα στον συγκεκριμένο δρόμο. Ποτέ

ακουστικά, δεν κρατάμε πράγματα που μας εμποδίζουν, έχουμε και τα δυο χέρια στο τιμόνι, δε μεταφέρουμε άλλους επιβάτες, σταματάμε την οδήγηση όταν ζαλιζόμαστε και νιώθουμε κουρασμένοι. Το ποδήλατό μας, δε, είναι πάντα σε άριστη κατάσταση. Το βράδυ ανάβουμε λευκό ή κίτρινο φως μπροστά και κόκκινο

και αντανάκλαστικά πίσω. Εννοείται πως ακολουθούμε τις υποδείξεις των και ξέρουμε καλά τις βασικές πινακίδες στον δρόμο.

1. Δυσκολευτήκατε; Ο Σωτήρης για να σας βοηθήσει σας δείχνει τις λέξεις που είναι κρυμμένες πίσω από τις εικόνες. Αντικαταστήστε τις εικόνες με τις αντίστοιχες λέξεις για να διαβάσετε το κείμενο πιο εύκολα.

κόκκινο φανάρι, ποδήλατο, διάβαση, αυτοκίνητο, ανάποδα, φυλλάδιο οδικής κυκλοφορίας, πεζοδρόμιο, εχολικών τροχονόμων, φως, φανάρι

2. Στον Σωτήρη, εκτός από τον ΚΟΚ, αρέσουν πολύ τα κόμικς. Κάθε εβδομάδα **διαβάζει** τουλάχιστον ένα. Εκείνος όμως θα ήθελε **να διαβάζει** τουλάχιστον ένα κάθε μέρα. Η μητέρα του δε συμφωνεί και δε σταματάει να του λέει: «**διάβαζε**, παιδάκι μου, και κανένα λογοτεχνικό!».

Βρείτε σε ποια έγκλιση βρίσκεται το ρήμα «**διαβάζω**» στις παραπάνω προτάσεις ανάλογα με αυτό που φανερώνει κάθε φορά.

Συμβουλευτείτε πρώτα τον παρακάτω πίνακα.

Υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι να χρησιμοποιούμε ένα ρήμα ανάλογα μ' αυτό που φανερώνει κάθε φορά:

- ▶ Όταν θέλουμε να δείξουμε ότι κάτι είναι βέβαιο ή πραγματικό, τότε χρησιμοποιούμε την **οριστική**.
- ▶ Όταν θέλουμε να δείξουμε κάτι που επιθυμούμε ή περιμένουμε να γίνει, τότε χρησιμοποιούμε την **υποτακτική**.
- ▶ Όταν θέλουμε να παρακαλέσουμε, να προτρέψουμε ή να διατάξουμε κάποιον να κάνει κάτι, τότε χρησιμοποιούμε την **προστακτική**.

Η οριστική, η υποτακτική και η προστακτική είναι οι **εγκλίσεις του ρήματος**.

Ας δούμε πώς κλίνεται το ρήμα «διαβάζω» στην οριστική του ενεστώτα, στην εξακολουθητική υποτακτική και στην εξακολουθητική προστακτική:

Ενεργητική φωνή

		Οριστική Ενεστώτα	Εξακολουθητική Υποτακτική	Εξακολουθητική Προστακτική
Ενικός αριθμός	1ο πρόσωπο: εγώ	διαβάζω	(να) διαβάζω	–
	2ο πρόσωπο: εσύ	διαβάζεις	(να) διαβάζεις	διάβαζε
	3ο πρόσωπο: αυτός	διαβάζει	(να) διαβάζει	–
Πληθυντικός αριθμός	1ο πρόσωπο: εμείς	διαβάζουμε	(να) διαβάζουμε	–
	2ο πρόσωπο: εσείς	διαβάζετε	(να) διαβάζετε	διαβάζετε
	3ο πρόσωπο: αυτοί	διαβάζουν(ε)	(να) διαβάζουν(ε)	–

3. Οι οδηγίες που σας έδειξε ο Σωτήρης είναι για να κυκλοφορείτε με ασφάλεια όταν είστε πεζοί, επιβάτες σε αυτοκίνητο ή ποδηλάτες.

- ▶ Βρείτε στο κείμενο τις οδηγίες που έδωσε ο Σωτήρης για τους πεζούς. Σε ποια έγκλιση βρίσκονται τα ρήματα που χρησιμοποιεί;
- ▶ Γράψτε τώρα τις οδηγίες για τους πεζούς χρησιμοποιώντας την υποτακτική έγκλιση. Ξεκινήστε κάθε οδηγία με τις λέξεις **να** ή **να μην**.

Πεζοί, **να περπατάτε** πάντα στο πεζοδρόμιο. Όχι στον δρόμο!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Αν θέλετε, μπορείτε να γράψετε και τους υπόλοιπους κανόνες σε χρωματιστά χαρτόνια και να τους βάλετε στον πίνακα ανακοινώσεων του σχολείου σας.

4. Μια μέρα ο ξεχασιάρης Άρης έκανε βόλτα στην πόλη. Ο Σωτήρης, που τον παρακολουθούσε, είδε ότι ήταν πολύ απρόσεκτος. Έτσι, τον σταμάτησε σε κάποιο φανάρι και του ξαναείπε τους κανόνες για τους πεζούς με αυστηρό τρόπο. Γράψτε τα λόγια του Σωτήρη.

Άρη, **περπατά** πάντα στο πεζοδρόμιο. Όχι στον δρόμο!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Οδηγίες μπορούμε να δώσουμε με:

- ▶ την **προστακτική**, π.χ. **σταματάτε** πάντα στο κόκκινο φανάρι
- ▶ την **υποτακτική**, π.χ. **να σταματάτε** πάντα στο κόκκινο φανάρι αλλά και με
- ▶ την **οριστική**, π.χ. **σταματάμε** πάντα στο κόκκινο φανάρι

5. Μετά το μάθημα της Κυκλοφοριακής Αγωγής, οι μαθητές της Δ' τάξης αποφάσισαν να φτιάξουν καρτέλες με οδηγίες του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και να τις μοιράσουν στους μαθητές των άλλων τάξεων.

Βοηθήστε τους να συμπληρώσουν τα γράμματα που λείπουν από τις καρτέλες.

Η Ραλλού σάς θυμίζει πώς γράφονται σωστά τα ρήματα στην προστακτική:

- είτε**, π.χ. προσπαθ**ώ** → προσπαθ**είτε**
- είτε**, π.χ. λύνομαι → λυθ**είτε**
- ήστε**, π.χ. απαντ**ώ** → απαντ**ήστε** και
- ίστε**, π.χ. σκουπίζ**ω** → σκουπ**ίστε**

Αν συναντήσετε εμπόδιο στον δρόμο, κατεβ...τε από το ποδήλατο και κυκλοφορ...στε πεζός.

Ακολουθ...τε πάντα τις υποδείξεις των σχολικών τροχονόμων.

Δεθ...τε με τη ζωή! Φοράτε πάντα ζώνη ασφαλείας στο αυτοκίνητο.

Βρ...τε ένα ασφαλές σημείο για να διασχίσετε έναν δρόμο με μεγάλη κυκλοφορία.

Σταματ...στε στην άκρη του πεζοδρομίου και ελέγξτε τον δρόμο.

Όταν ο δρόμος είναι ελεύθερος, διασχ...στε τον κάθετα.

